

Bruselj, 15. marec 2024
(OR. en)

6690/1/24
REV 1

POLGEN 41
ECOFIN 205
EMPL 63
SOC 114
COMPET 183
MI 184
ENV 187
IND 89

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Evropski semester – zbirno poročilo za leto 2024

V prilogi vam pošiljamo zbirno poročilo, ki ga je pripravilo predsedstvo, v zvezi s sklepi Sveta o letnem pregledu trajnostne rasti za leto 2024, poročilu o mehanizmu opozarjanja, skupnem poročilu o zaposlovanju in priporočilu o ekonomski politiki euroobmočja. V dokumentu so predstavljene tudi s tem povezane razprave v različnih sestavah Sveta v zvezi s prvo fazo cikla evropskega semestra 2024.

Ozadje

Komisija je 21. novembra 2023 sprejela „jesenski sveženj“ v zvezi z evropskim semestrom za leto 2024, ki vključuje:

- letni pregled trajnostne rasti za leto 2024¹, v katerem so določene prioritete EU na področju gospodarske politike in politike zaposlovanja za naslednjih 12 do 18 mesecev v skladu s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti;
- poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2024², s katerim se je začel letni krog postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji in katerega izvajanje je vključeno v evropski semester;
- predlog skupnega poročila o zaposlovanju³, v katerem je ocenjena odpornost trga dela EU ter izpostavljena področja, na katerih je bil dosežen napredek, in področja, na katerih je potrebno nadaljnje delo;
- priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2024⁴ (v nadaljnjem besedilu: priporočilo za euroobmočje), v katerem je bilo predlagano, naj države članice euroobmočja v obdobju 2024–2025 posamično in skupaj delujejo v okviru Euroskupine.

¹ Dok. 15627/23.

² Dok. 15628/23.

³ Dok. 15438/23 + ADD1.

⁴ Dok. 15630/23.

V **letnem pregledu trajnostne rasti** so opisane prioritete EU na področju gospodarske politike in politike zaposlovanja za 12 do 18 mesecev, ki sledijo njegovi objavi. Dokument zagotavlja smernice za krepitev konkurenčnosti EU v okviru zelenega in digitalnega prehoda. Gospodarska perspektiva, predstavljena v letnem pregledu trajnostne rasti, je temeljila na jesenski gospodarski napovedi Komisije iz novembra 2023⁵, ki je pokazala, da evropsko gospodarstvo raste počasneje, saj so se v realnem BDP v prvih treh četrtletjih leta 2023 odražali le nekateri znaki (v EU in euroobmočju je rast BDP v letu 2023 znašala 0,6 %).

V letnem pregledu trajnostne rasti so izpostavljeni pomembni strukturni izzivi, kot so nizka rast produktivnosti, staranje prebivalstva in socialna vključenost, ki jih je treba obravnavati, da bi ostali na poti trajnostne konkurenčnosti. Tudi prelomni geopolitični dogodki so pokazali, da mora EU ostati konkurenčna na svetovnem trgu, hkrati pa zagotoviti, da nihče ne bo zapostavljen. Usklajevanje ekonomskih politik v okviru evropskega semestra državam članicam pomaga pri reševanju teh izzivov, saj zagotavlja jasne in dobro usklajene politične smernice za naslednje leto.

Letni pregled trajnostne rasti se je osredotočil tudi na nadaljnje vključevanje mehanizma za okrevanje in odpornost v evropski semester, da bi se naložbe usmerile na področja, na katerih so potrebne reforme.

⁵ [Evropska gospodarska napoved iz jeseni 2023](#).

Svet ECOFIN je 16. januarja 2024 odobril **sklepe o letnem pregledu trajnostne rasti za leto 2024**⁶. Ministri in ministrice so priznali, da so se negotovost in negativna tveganja za gospodarsko napoved v preteklih mesecih povečala, predvsem zaradi geopolitičnih napetosti in njihovih učinkov na nestanovitnost energetskih trgov, vendar se v letu 2024 pričakuje postopno okrevanje rasti, podprto s še vedno močnim trgov delu in nadaljnjim procesom dezinflacije.

Svet se je na splošno strinjal z izzivi in gospodarskimi prednostnimi nalogami, navedenimi v letnem pregledu trajnostne rasti. Poudaril je, da je za krepitev konkurenčnosti in odpornosti gospodarstva EU pomembno hitro in usklajeno ukrepanje politike s poudarkom na iskanju rešitev za prihodnje izzive, zlasti v zvezi z zelenim in digitalnim prehodom ter staranjem prebivalstva.

Ministri in ministrice so ugotovili, da bo v letu 2024 evropski semester še naprej povezan z izvajanjem načrtov za okrevanje in odpornost ter bo zagotovil dopolnjevanje reform in naložb z drugimi instrumenti financiranja EU. Evropski semester bi moral biti še naprej osredotočen predvsem na ekonomske in fiskalne politike ter politike zaposlovanja, vključno z reformnimi in naložbenimi izzivi, ki niso obravnavani v načrtih za okrevanje in odpornost, ter preprečiti prekrivanje med različnimi delovnimi tokovi nadzora.

⁶ Dok. 5476/24.

Svet se je v sklepih z dne 16. januarja 2024 o **poročilu o mehanizmu opozarjanja za leto 2024**⁷ poleg tega strinjal z oceno glede trenda makroekonomskih neravnotežij in nastajajočih tveganj, navedeno v zadevnem poročilu. Ministri in ministrice so pozvali k učinkovitemu izvajanju in boljšemu vključevanju postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji v okvir ekonomskega upravljanja ter opozorili na potrebo po spremljanju obstoječih in morebitnih novih neravnotežij ter po pravočasnem odzivu politike, vključno z izvajanjem ustreznih reform, kot so priporočene v specifičnih priporočilih za države v okviru evropskega semestra in vključene v načrte za okrevanje in odpornost.

V **osnutku priporočila Sveta o ekonomski politiki euroobmočja**⁸ za leto 2024 je bilo državam članicam priporočeno, naj v tekočem letu čim prej odpravijo nujne ukrepe za energetske podpore in s tem povezane prihranke uporabijo za zmanjšanje primanjkljaja. Gospodarstva euroobmočja bi morala zagotoviti neprekinjeno, hitro in učinkovito izvajanje načrtov za okrevanje in odpornost, pri tem pa v celoti izkoristiti programe kohezijske politike in zagotoviti, da se pri njihovem vmesnem pregledu upoštevajo novi izzivi in priporočila, opredeljeni v evropskem semestru, in napredek pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, ne da bi se pri tem zmanjšale njihove splošne ambicije.

⁷ Dok. 5477/24.

⁸ Dok. 5025/24.

Kar zadeva zaposlitvene in socialne vidike⁹ osnutka **priporočila o ekonomski politiki euroobmočja**, so bile države članice pozvane, naj podpirajo gibanja plač, ki blažijo izgubo kupne moči, zlasti za osebe z nizkimi dohodki, pri čemer ustrezno upoštevajo tveganja za inflacijo in dinamiko konkurenčnosti ter se izogibajo trajnim razlikam v euroobmočju. Izvajati bi morale aktivne politike trga dela za obravnavanje pomanjkanja delovne sile in spretnosti ter povečanje produktivnosti in rasti, hkrati pa varovati in krepiti ustrezne in vzdržne sisteme socialne zaščite in vključevanja.

Priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja bi moralo biti sprejeto, ko ga bo Evropski svet potrdil na zasedanju 21. in 22. marca 2024.

Svet EPSCO je 11. marca 2024 sprejel **skupno poročilo o zaposlovanju za leto 2024**¹⁰. V dokumentu sta predstavljena stanje na področju zaposlovanja v Evropski uniji in izvajanje smernic za zaposlovanje. Opredeljena so tudi s tem povezana ključna prednostna področja za ukrepe politike. V skupnem poročilu o zaposlovanju za leto 2024 je ponovno poudarjeno, da se je treba osredotočiti na izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Poročilo spremlja napredek pri uresničevanju krovnih ciljev EU za leto 2030 glede zaposlovanja, spretnosti ter zmanjšanja revščine, ki so jih pozdravili voditelji in voditeljice EU v Portu¹¹ in Evropski svet junija 2021¹².

⁹ Dok. 5146/24.

¹⁰ Dok. 6073/24.

¹¹ [Izjava iz Porta](#).

¹² [Sklepi Evropskega sveta, 24. in 25. junij 2021](#).

Svet je na isti seji odobril **sklepe o letnem pregledu trajnostne rasti za leto 2024 in skupnem poročilu o zaposlovanju**¹³. V tem dokumentu je pozval države članice, naj v svojih nacionalnih reformnih programih upoštevajo prednostne naloge iz letnega pregleda trajnostne rasti in ugotovitve iz skupnega poročila o zaposlovanju ter okrepijo izvajanje načel evropskega stebra socialnih pravic, da bi dosegli krovne cilje EU in nacionalne cilje za leto 2030. Države članice je pozval tudi, naj nadaljujejo modernizacijo sistemov socialne zaščite in vključevanja ter obravnavajo revščino in socialno izključenost, zlasti med otroki, tudi glede na digitalni in zeleni prehod, demografske trende, vpliv visoke inflacije na kupno moč, zlasti na ranljiva gospodinjstva, in vse večjo energijsko revščino.

Izmenjava mnenj in orientacijske razprave

Svet **EPSCO** je 27. novembra 2023 opravil orientacijsko razpravo o zelenih kolektivnih pogajanjih v kontekstu evropskega semestra. Nekatere države članice so navedle, da so zelena kolektivna pogajanja v nekaterih državah EU v začetni fazi, vendar da se bo morda tej temi namenilo več pozornosti. Kot pozitivno je bila ocenjena izmenjava izkušenj in najboljših praks med državami članicami na področju zelenih pogajanj. Nekatere države članice so poudarile, da je treba za uskladitev z novimi vrstami delovnih mest v okviru zelenega prehoda zagotoviti socialno pravičnost in zaščito delavcev ter zadostiti potrebam po usposabljanju, izpopolnjevanju in preusposabljanju. Socialni partnerji bi morali biti v okviru socialnega dialoga vključeni v obravnavanje posledic zelenega prehoda.

¹³ Dok. 6791/1/24 + COR 1.

Svet **ECOFIN** je – potem ko je Komisija predstavila jesenski sveženj – 8. decembra 2023 izmenjal mnenja o evropskem semestru, in sicer o: letnem pregledu trajnostne rasti, v katerem so opredeljene prioritete EU na področju gospodarske politike in politike zaposlovanja; poročilu o mehanizmu opozarjanja, s katerim se je začel letni krog postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, priporočilu za euroobmočje, ki vsebuje priporočila za države članice euroobmočja glede politik, ki vplivajo na delovanje euroobmočja kot celote.

Svet **EPSCO** je 11. marca 2024 opravil orientacijsko razpravo na temo izvajanja evropskega stebra socialnih pravic v okviru evropskega semestra in prihodnje socialne agende, da bi določili prednostne naloge politike za naslednji zakonodajni cikel. Več držav članic je priznalo, da je evropski steber socialnih pravic eden od ključnih dosežkov EU, in menilo, da bi moral ostati vodilo socialne politike za naslednji politični cikel. Pri razpravi o izzivih so države članice omenile prilagajanje dvojnemu prehodu in posledični vrzeli v spretnostih, demografske trende/staranje prebivalstva ter potrebo po zagotavljanju ustreznega ravnovesja med poklicnim in zasebnim življenjem.

V okviru „okolju prijaznejšega evropskega semestra“, tj. procesa, ki običajno poteka na sejah Sveta za **okolje**, so bili postopoma preučeni načini za vključitev vidikov okoljske trajnostnosti v evropski semester, kar je prispevalo k iskanju sinergij z evropskim zelenim dogovorom in prednostnimi cilji osmega okoljskega akcijskega programa. Države članice so 1. marca 2024 z neformalnim pisnim posvetovanjem o okoljskih vidikih evropskega semestra poudarile potrebo po medsektorskih gospodarskih spodbujevalcih, ki prispevajo k nadaljnjemu prehodu na trajnostne sisteme potrošnje in proizvodnje, obravnavajo izgubo biotske raznovrstnosti in spodbujajo inovacije na področju zelenih tehnologij.

Predsedstvo je ob upoštevanju parlamentarne razsežnosti evropskega semestra skupaj z Evropskim parlamentom organiziralo parlamentarni teden evropskega semestra 2024¹⁴ (12. in 13. februar 2024) o ekonomskem upravljanju EU s parlamentarnega vidika in sodelovalo v skupni razpravi Evropskega parlamenta o evropskem semestru (13. marec 2024).

¹⁴ [Evropski parlamentarni teden | Evropski parlament \(europa.eu\)](https://europa.eu/european-council/en/parliamentary-week).